

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Melletrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Nasreddin Hodja

Mellemtrin (5.-6. klasse)

Målet med at arbejde med de små Hodjafortællinger er, at eleverne både arbejder med mundtlige fortællinger, kropssprog og fortolkning

De skal også øve sig i at give udtryk for deres holdninger ved at debattere pointerne i de små fortællinger.

Målet er desuden at få kendskab til Hodjafortællingerne, som er kendt af de fleste børn i Tyrkiet og de nærliggende lande i Asien.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering)

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama, Sprog og kultur, Sproglig bevidsthed)

Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan forstå pointerne i Hodjafortællingerne.

Du kan fortælle om Nasreddin Hodja.

Du kan give din mening til kende ved at debattere et emne.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Eleverne får en kort baggrundsvideo om Nasreddin Hodja.	Introark Samtale om introarket.
Lad eleverne fortolke introbilledet.	Hodja og bønderne Analyser billedet og få alle detaljer med.
Efter 1. lytning skal eleverne udfylde 1. del af arbejdsarkene med 4 + 3 små Hodjafortællinger: Overskrift	4+3 små Hodjafortællinger Lyt til de 7 fortællinger 1. gang. Skriv en overskrift ind på skemaet til hver fortælling.
Under og efter 2. lytning skal eleverne skrive stikord.	4+3 små Hodjafortællinger Lyt til de 7 fortællinger 2. gang. Skriv stikord ind i skemaet til hver fortælling.
Under og efter 3. lytning skal eleverne lave en lille tegning/skitse til hver fortælling. Det vigtigste er at indfange noget specielt fra hver fortælling.	4+3 små Hodjafortællinger Lyt til de 7 fortællinger 3. gang. Alle laver en lille tegning til hver fortælling. Tegningen kan måske indfange hver fortællings særlige indhold.
Under og efter 3. lytning (evt. 4. lytning) skal eleverne også notere stikord til fortællerens kropssprog og stemme.	Kropssprog og stemme <ul style="list-style-type: none"> Læg mærke til fortællerens kropssprog og stemme. Beskriv, hvad I lægger mærke til om kropssprog og stemme.
Mads og Monopolet Kort samtale om ordene: monopol og dilemma Eleverne skal lege Mads og Monopolet med de opgivne dilemmaer.	Mads og Monopolet Gå i grupper med 4 eller 5 deltagere. <ul style="list-style-type: none"> En skal være Mads. I fællesskab vælger i en af de 7 fortællinger og debatterer emnet. Skriv jeres råd på gule labels.
Opsamling på Mads og monoopolet.	Fremlæg jeres råd for klassen. Klassesamtale.
Eleverne skal nu øve sig i at skrive og fortælle en Hodjahistorie. Den må ikke være ret lang. Alle skal kunne være med.	Fortæl en Hodjahistorie Skriv en Hodjafortælling, lær den og fortæl den.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Udfyld refleksionsarket.

Supplerende stof:

Du kan høre 7 nye fortællinger på *Nasreddin Hodja 1*

Du kan høre *Hodjahistorier fra Norge på norsk*

Du kan også finde mange Hodjafortællinger på engelsk.

Måske kan I arbejde med nogle af dem i et par engelsklektioner.

Hodja fortællinger på engelsk:

<http://u.cs.biu.ac.il/~schiff/Net/front.html>

Nasreddin Hodja

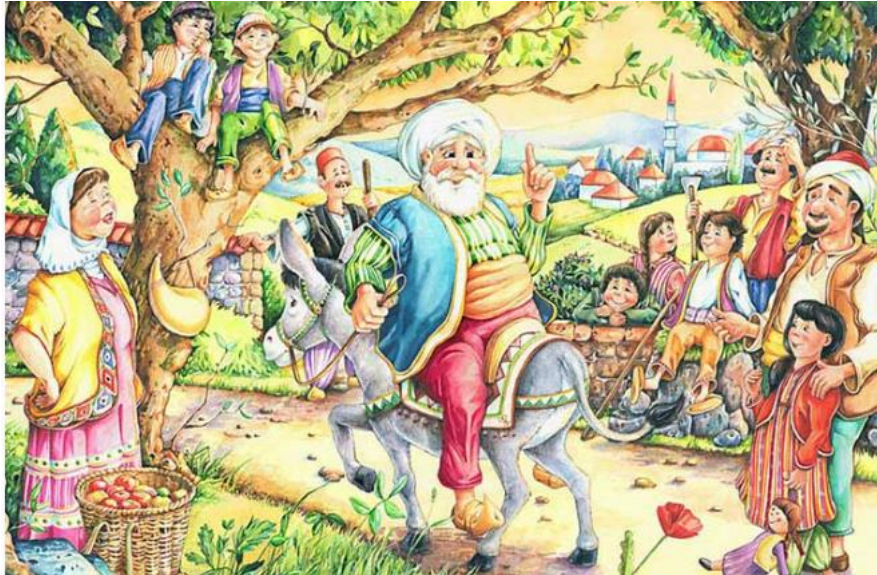
Introark

Målet med at arbejde med de små Hodjafortællinger er, at I både arbejder med mundtlige fortællinger, kropssprog og fortolkning
I skal også øve jer I at give udtryk for jeres holdning ved at debattere pointerne i de små fortællinger.
Målet er desuden at få kendskab til Hodjafortællingerne, som er kendt af de fleste børn i Tyrkiet og de nærliggende lande i Asien.

I kender nok *Hodja fra Pjort* af Ole Lund Kirkegaard, som på et flyvende tæppe kommer ud i verden, men kender I mon også Nasreddin Hodja?

Nasreddin Hodja er sandsynligvis en historisk person, der levede i Lilleasien omkring 1300-tallet. Han hed faktisk bare Nasreddin, men han fik tilnavnet Hodja, der betyder en lærer eller en lærd mand.

Senere er han mere blevet en tyrkisk sagnfigur - en slags arketype for en tyrker. I hvert fald bliver der fortalt mange historier, hvor han er hovedpersonen. Han kommer med meget overraskende, tankevækkende og sjove svar, som gør, at en del ting bliver vinklet på helt nye måder. Han kan både være klog og lidt molboagtig i sine svar.



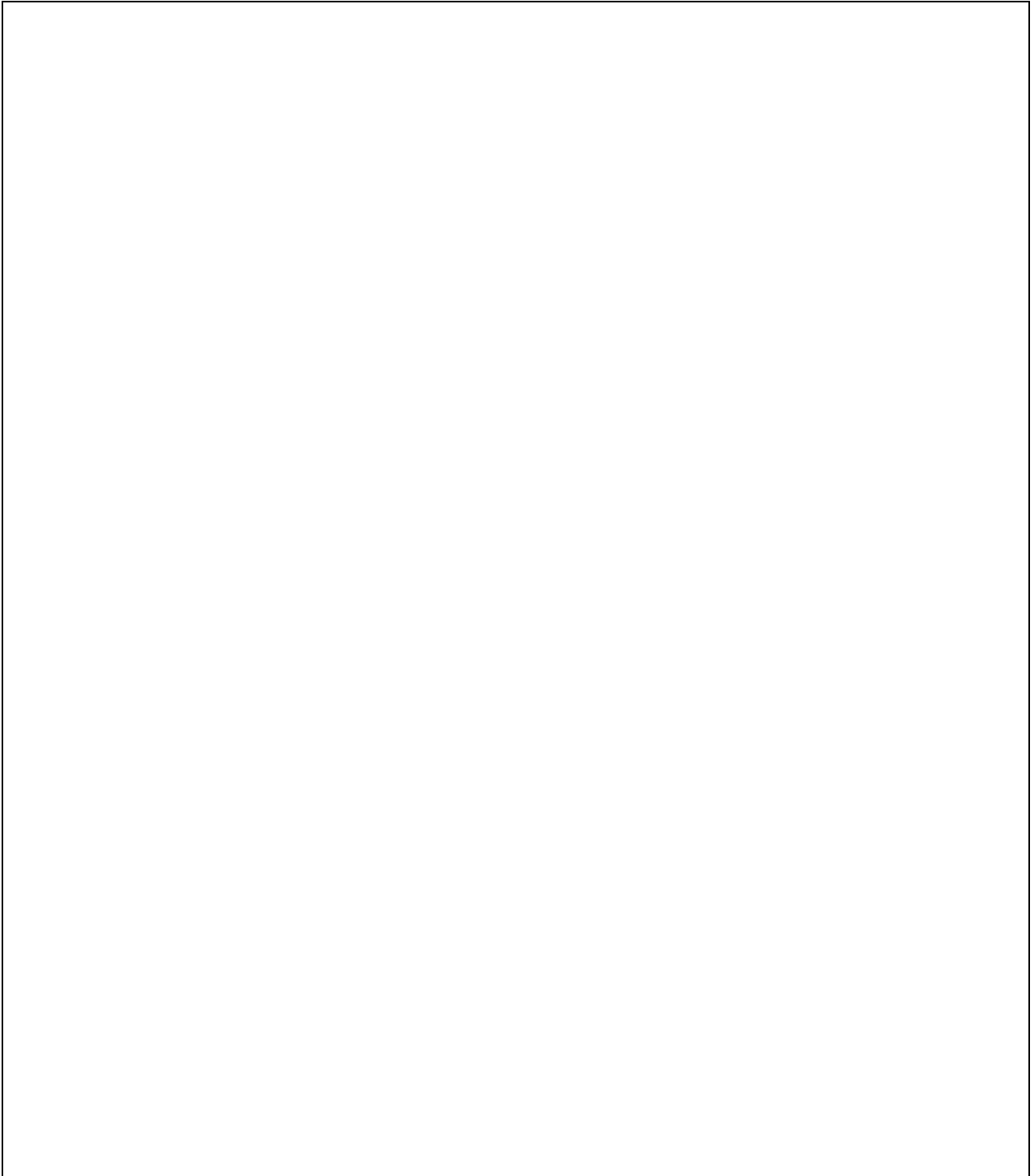
<https://travelatelier.com/blog/nasreddin-hodja/>

Hodja mistede sin sadel i en by, hvor han gjorde holdt for natten. "Enten finder I min sadel, eller også ved jeg, hvad der skal gøres," sagde han. Bønderne blev bange, og de ledte efter den overalt. Til sidst fandt de Hodjas sadel og gav den til ham. Lige før Hodja forlod byen, spurgte bønderne: "Hvad ville du have gjort, hvis vi ikke havde fundet den?" Hodja trak på skuldrene og sagde: "Jeg har et gammelt Kelimtæppe derhjemme. Det ville jeg klippe i stykker og lave en ny sadel af."

Hvad mener I om det udsagn?

Hodja og bønderne

- Lav en analyse af introbilledet.
- Skriv alt ned, du kan se på billedet.
- Hvad tror du billedet vil fortælle os?



4 små Hodjafortællinger

Giv en passende overskrift til hver fortælling, skriv stikord til fortællingen, og lav en tegning til hver fortælling.

Overskrift	Stikord	En tegning
1		
2		
3		
4		

3 små Hodjafortællinger

Giv en passende overskrift til hver fortælling, skriv stikord til fortællingen, og lav en tegning til hver fortælling.

Overskrift	Stikord	En tegning
5		
6		
7		

Kropssprog og stemme

Hvordan bruger fortælleren sit kropssprog og sin stemme? Giv eksempler

--

Mads og Monopolet

I Mads og Monopolet er der altid et dilemma, som Mads læser op, og så har han inviteret nogle personer, som skal prøve at løse det dilemma, det handler om.

Her er dilemmaerne, som I skal diskutere i grupper.

Fortælling	Dilemma
1	Hvad mener I om Hodjas behandling af æslet? En talemåde lyder: "Den, man elsker, tugter man." Kan det være rigtigt?
2	Hodja bliver inviteret til fest. Er det i orden, at Hodja ikke skifter tøj første gang, han tager til festen?
3	Nogle går mod ørkenen, andre mod byen. Skal vi fx her i klassen altid gå samme vej, eller skal vi også somme tider gå hver sin vej? Hvad mener I?
4	En mand spørger om, hvor lang tid det vil tage at gå til byen. Er det et klogt svar, Hodja giver?
5	En mand skal i retten. Er det rimeligt, at den fattige mand skulle betale for duften af mad? Hvad synes I om løsningen?
6	Vi hører om en gravid gryde og en død gryde. Hvad mener I om Hodjas logik?
7	En lærer skal sejles over en flod. Hvad mener I om skolelærerens opførsel? Hvad kan han lære af Hodja? Kender I en anden fortælling, hvor der er en, der skal med færgen over en flod?

Fortæl en Hodjahistorie

- Skriv i gruppen en Hodjafortælling.
- Lær den udenad.
- Fortæl den for hinanden.
- Vælg en fra gruppen, der skal fortælle for klassen. Resten af gruppen må være sufflører.

--

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Nasreddin Hodja 2*

Målet var at arbejde med mundtlige fortællinger, kropssprog, fortolkning, at debattere et emne og at fortælle en Hodjahistorie.

Forstod du de 7 fortællinger? Hvilken fortælling var den bedste? Hvilken fortælling var den letteste? Begrund dine svar.	
Hvad lagde du mærke til ved fortællerens kropssprog, stemme og tempo?	
Fik du sagt din mening, da I skulle debattere dilemmaspørgsmålene?	
Hvordan var det at skulle fortælle en Hodjahistorie?	